

SLOVENSKÁ REPUBLIKA

UZNESENIE

Ústavného súdu Slovenskej republiky

IV. ÚS 598/2025-9

Ústavný súd Slovenskej republiky v senáte zloženom z predsedu senátu Ladislava Duditša a sudcov Libora Duľu (sudca spravodajca) a Rastislava Kaššáka v konaní podľa čl. 127 Ústavy Slovenskej republiky o ústavnej sťažnosti sťažovateľa [REDAKOVANÉ], [REDAKOVANÉ], [REDAKOVANÉ], zastúpeného advokátom JUDr. Michalom Novákom, Ličartovce 161, proti postupu Okresného súdu Banská Bystrica v konaní vedenom pod sp. zn. 40Up/1958/2024 takto

r o z h o d o l :

Ústavnú sťažnosť **o d m i e t a .**

O d ô v o d n e n i e :

I.

Ústavná sťažnosť sťažovateľa a skutkový stav veci

- Sťažovateľ sa ústavnou sťažnosťou doručенou ústavnému súdu 24. októbra 2025 domáha vyslovenia porušenia svojho základného práva na prerokovanie veci bez zbytočných prietahov podľa čl. 48 ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky (ďalej len „ústava“), ako aj práva na prejednanie záležitosti v primeranej lehote podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd (ďalej len „dohovor“) postupom okresného súdu v upomínacom konaní označenom v záhlaví. Súčasne navrhuje, aby mu ústavný súd priznal finančné zadosťučinenie v sume 1 000 eur a náhradu trov konania.
- Sťažovateľ (žalobca) sa návrhom na vydanie platobného rozkazu doručeným okresnému súdu 19. decembra 2024 domáhal proti žalovanému zaplata sumy 12 000 eur na základe pôžičky.
- Vo veci bol 15. januára 2025 vydaný platobný rozkaz, ktorý nebolo možné doručiť žalovanému, preto okresný súd vyzval sťažovateľa, aby navrhol pokračovanie v konaní na príslušnom súde podľa Civilného sporového poriadku.
- Dňa 30. júla 2025 bol spis zaslaný a aj doručený Mestskému súdu Košice, ktorý vo veci sťažovateľa ďalej koná pod sp. zn. 75C/31/2025.

II. Argumentácia sťažovateľa

5. Podstatou argumentácie sťažovateľa je tvrdenie, že pokus o doručenie platobného rozkazu žalovanému trval 6 a pol mesiaca od jeho vydania okresným súdom, čo je neprijateľné, a to aj vzhľadom na skutočnosť, že upomínacie konanie má predstavovať formu zrýchleného konania.

6. Prieťahy neboli spôsobené konaním sťažovateľa, jeho právny zástupca si stále včas preberal zásielky doručované súdom a upozorňoval súd na jeho pochybenia. Okresný súd sa pokúšal doručovať platobný rozkaz žalovanému opakovane na tú istú adresu a napokon aj na adresu, kde sa zdržiava sťažovateľ (žalobca). Na obálke nebolo uvedené, že ide o zásielku určenú pre žalovaného, teda [REDAKOVANÉ] mladšieho, a to aj napriek tomu, že okresnému súdu muselo byť zrejmé, že žalobca [REDAKOVANÉ] ([REDAKOVANÉ]) a [REDAKOVANÉ] ([REDAKOVANÉ]) nie je tá istá osoba. Súd ani v tejto situácii nepovažoval za dôležité označiť obálku s doručovanými dokumentmi tak, aby nedošlo k zámene pri doručovaní. Zásielku prevzal žalobca, ktorý následne o tejto skutočnosti 25. apríla 2025 informoval okresný súd.

7. Nečinnosť, resp. neefektívna činnosť okresného súdu má podľa názoru sťažovateľa najväčší vplyv na prieťahy, ktoré v konaní vznikli.

III. Predbežné prerokovanie ústavnej sťažnosti

8. Podstatou ústavnej sťažnosti je namietané porušenie základného práva na prerokovanie vecí bez zbytočných prieťahov podľa čl. 48 ods. 2 ústavy a práva na prejednanie vecí v primeranej lehote podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru postupom okresného súdu v napadnutom konaní. Ide o konanie podľa zákona č. 307/2016 Z. z. o upomínacom konaní a o doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov, ktorý poskytuje elektronickú alternatívu k režimu vydávania platobných rozkazov podľa Civilného sporového poriadku a ktorého účelom bolo výrazné zrýchlenie konania. Uvedené okolnosti pripúšťajú chápanie zbytočných prieťahov v prísnejšom meradle.

9. Ústavný súd si pri výklade „práva na prerokovanie vecí bez zbytočných prieťahov“, ktoré je zaručené v čl. 48 ods. 2 ústavy, osvojil judikatúru Európskeho súdu pre ľudské práva k čl. 6 ods. 1 dohovoru, pokiaľ ide o „právo na prejednanie záležitosti v primeranej lehote“, preto v obsahu týchto práv nemožno vidieť zásadnú odlišnosť (m. m. II. ÚS 55/98, I. ÚS 28/01).

10. Účelom základného práva na prerokovanie vecí bez zbytočných prieťahov je odstránenie stavu právnej neistoty, v ktorej sa nachádza osoba domáhajúca sa rozhodnutia všeobecného súdu. K odstráneniu tohto stavu dochádza zásadne až právoplatným rozhodnutím súdu (IV. ÚS 221/04). Porušenie základného práva na prerokovanie vecí bez zbytočných prieťahov sa skúma s ohľadom na okolnosti prípadu z pohľadu (i) právnej a faktickej zložitosti vecí, (ii) správania účastníka a (iii) postupu súdu (I. ÚS 41/02). Okrem toho sa prihliada aj na význam sporu pre sťažovateľa (II. ÚS 32/02).

11. Z hľadiska právnej a faktickej zložitosti prípadu ústavný súd neidentifikoval napadnuté konanie ako právne alebo fakticky zložené, keďže išlo o štandardné upomínacie konanie, v ktorom sťažovateľ uplatňoval zákonom predpísaným spôsobom nárok na zaplatenie peňažnej sumy.

V správaní sťažovateľa neboli zistené žiadne skutočnosti, ktoré by významne vplývali na dĺžku konania.

12. Pri skúmaní ďalšieho kritéria, a to postupu okresného súdu, ústavný súd vychádzal zo skutočností uvádzaných sťažovateľom v ústavnej sťažnosti. Dopytom na okresnom súde zistil, že spis bol mestskému súdu doručený 30. júla 2025.

13. Primárne v čase doručenia ústavnej sťažnosti sa už vec na okresnom súde nenachádzala, teda k porušovaniu práv sťažovateľa okresným súdom už v čase podania jeho ústavnej sťažnosti nemohlo dochádzať. Nejde už o upomínacie konanie, v ktorom bola vec vybavená, a konanie na mestskom súde je podmienené návrhom sťažovateľa na pokračovanie v konaní na príslušnom súde podľa Civilného sporového poriadku. Ak teda sťažovateľ nenapadol prietahy v konaní okresného súdu ústavnou sťažnosťou aspoň súčasne s návrhom na pokračovanie v konaní, na základe okolností uvedenej v prvej vete tohto odseku je ústavná sťažnosť v pozícii zjavnej neopodstatnenosti s konzekvenciou podľa § 56 ods. 2 písm. g) zákona č. 314/2018 Z. z. o Ústavnom súde Slovenskej republiky a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o ústavnom súde“).

14. Avšak aj pri abstrahovaní od okolností uvedených v predchádzajúcom odseku a toho, že mestský súd nie je ústavnou sťažnosťou zasiahnutý, dĺžka napadnutého konania pred okresným súdom od podania návrhu na vydanie platobného rozkazu 19. decembra 2024 do postúpenia spisu mestskému súdu na ďalšie konanie 30. júla 2025 predstavuje dobu siedmich mesiacov. Aj s prihliadnutím na podstatnú okolnosť, že ide o upomínacie konanie, ktorého zmyslom a účelom je jeho rýchlosť, je potrebné uviesť, že celková dĺžka daného konania je v medziach ústavnej udržateľnosti.

15. Na základe uvedeného je síce možné konštatovať, že postup okresného súdu pri doručovaní platobného rozkazu nebol ideálny z hľadiska dosiahnuteľnej efektívnosti, avšak nie v takej intenzite zásahu do práv sťažovateľa zo strany okresného súdu, ktorá by zodpovedala ústavne relevantnému porušeniu základného práva na prerokovanie veci bez zbytočných prietahov podľa čl. 48 ods. 2 ústavy a práva na prejednanie veci v primeranej lehote podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru.

16. V tejto súvislosti ústavný súd poukazuje na svoju judikatúru, podľa ktorej nie každý zistený prietah v súdnom konaní má nevyhnutne za následok porušenie základného práva na prerokovanie veci bez zbytočných prietahov podľa čl. 48 ods. 2 ústavy. Ojedinelá nečinnosť súdu, hoci aj v trvaní niekoľkých mesiacov, sama osebe ešte nemusí zakladať porušenie základného práva na prerokovanie veci bez zbytočných prietahov (II. ÚS 63/05). Ak ústavný súd pri predbežnom prerokovaní ústavnej sťažnosti zistí, že sa postup všeobecného súdu nevyznačoval takými významnými prietahmi, ktoré by bolo možné kvalifikovať ako „zbytočné prietahy“ v zmysle čl. 48 ods. 2 ústavy, ústavnú sťažnosť odmietne ako zjavne neopodstatnenú (I. ÚS 381/2018).

17. Ústavný súd preto dospel pri predbežnom prerokovaní ústavnej sťažnosti sťažovateľa k záveru, že postupom okresného súdu nedošlo k prietahom, ktoré by mali ústavnoprávnu relevanciu a odôvodňovali by vyslovenie porušenia základného práva sťažovateľa podľa čl. 48 ods. 2 ústavy, resp. práva podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru v napadnutom konaní, a preto ústavný súd odmietol ústavnú sťažnosť sťažovateľa podľa § 56 ods. 2 písm. g) zákona o ústavnom súde z dôvodu jej zjavnej neopodstatnenosti.

18. Vzhľadom na odmietnutie ústavnej sťažnosti v celom rozsahu bolo bez právneho významu rozhodovať o ďalších návrhoch sťažovateľa obsiahnutých v petite jeho ústavnej sťažnosti, keďže rozhodovanie o nich je podmienené vyslovením porušenia základného práva alebo slobody, k čomu v tomto prípade nedošlo.

P o u č e n i e : Proti tomuto rozhodnutiu ústavného súdu nemožno podať opravný prostriedok.

V Košiciach 5. novembra 2025

Ladislav Duditš
predseda senátu